

Savonlinna

Elinvoimaisuuden

strategiset kärjet, **työversio**

SAVONLINNAN KAUPUNGIN STRATEGIA VUOSILLE 2018–2021

**Kansainvälinen kulttuuri- ja sivistyskaupunki
Saimaan sydämessä**

Yleinen strateginen päämäärä

Kaupunkiamme kehitetään turvallisena ja houkuttelevana asuinalueena. Elinvoimaa lisätään monialaisella yritys-, koulutus- ja tutkimusyhteistyöllä. Luomme edellytyksiä yritystoiminnan kehittämiseksi ja uusille innovaatioille.

Hyödynnämme ainutlaatuista luontoa ja ympäristöämme matkailun kehittämisessä. Lisäämme asukkaiden ja matkailijoiden viihtyvyyttä kannustamalla osallistumaan ja kehittämällä monipuolisia kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalveluja.

Strategiset painopistealueet

1

Elinvoimainen kaupunki

2

Hyvinvoiva kuntalainen

3

Asukaslähtöinen ja palveleva hallinto

4

Hyvinvoiva henkilöstö

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Kaupunkikehityksen kärkihankkeet

Pietari - Savonlinna- kehityskäytävä

- Kansainvälisesti kiinnostava ja kilpailukykyinen liiketoimintaympäristö
- Kasvava kansainvälinen matkailuliikenne
- Kiinnostavampi investointiympäristö
- Logistiikka
 - Rajanylityspaikan avaaminen
 - Kehittyvä Saimaan vesiliikenne

Järviluontopalvelukokonaisuuden kehittäminen

- Saimaa Unescon maailmanperintöluettelo:
- Kansallinen kaupunkipuisto
- Kansallispuistot
- Punkaharjun luonnonsuojelualue
- Saaristoalueiden kehittäminen

Vahvuuksien hyödyntäminen kaupunkikehityksessä

- Rannat kaupunkilaisten olohuoneena
- Asuminen omalla rannalla
- Rannat liiketoimintaympäristönä

Metsät ja teollisuus

- Kansainvälinen TKI-toiminta, Teknologiapuisto Noheva
- Sertifioidun metsävarallisuuden hyödyntäminen kestävästi
- Teollisen PK-sektorin kannattava kasvu

Kaupunkikehityksen käynnissä olevat hankkeet

- Riihisaaren alueen kehittäminen
- Kansallinen kaupunkipuisto: statuksen saaminen, hoito- ja käyttösuunnitelma
- Keskustaajaman strateginen yleiskaava vuoteen 2040
- Punkaharjun taajaman asemakaava
- *Vahvuuksien hyödyntäminen kaupunkikehityksessä*: kaupunkikeskustan kaupallisten alueiden kehittämispotentiaali, monipuolinen asuin-, liike- ja teollisuustonttitarjonta, virkistysalueiden ja liikuntapaikkojen läheisyys
 - Kirkkolahden kehittäminen
 - Savolan alueen kehittäminen
 - Yliopistonmäen kehittäminen
 - Torilalueen kehittäminen
 - Savonniemen kehittäminen yritysinvestointihankkeella
 - Tornihotellihanke
- Teknologiaapuisto Noheva
- Lehtiniemen matkailullinen kehittäminen
- Puistoniemen matkailuinvestointi
- Tuunaansaaren matkailuinvestoinnit
- Teolliset investointiaikeet
- Kruunupuiston investoinnit

KUNTAPROFIILI

Savonlinna on kansainvälinen kulttuuri- ja sivistyskaupunki Saimaan Sydämessä

Kaupunkiamme kehitetään turvallisena ja houkuttelevana asuinalueena. Elinvoimaa lisätään monialaisella yritys-, koulutus- ja tutkimusyhteistyöllä. Luomme edellytyksiä yritystoiminnan kehittämiseksi ja uusille innovaatioille. Hyödynnämme ainutlaatuista luontoa ja ympäristöämme matkailun kehittämisessä. Lisäämme asukkaiden ja matkailijoiden viihtyvyyttä kannustamalla osallistumaan ja kehittämällä monipuolisia kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalveluja.

1. Elinvoimainen kaupunki

Elinvoimaisuutta ja yrittäjyyttä edistävä toimintaympäristö

2. Hyvinvoiva kuntalainen

Viihtyisä, ekologisesti kestävä asuinympäristö ja toimiva yhdyskuntarakenne

3. Asukaslähtöinen ja palveleva hallinto

Kuntalaispalautetta aktiivisesti kuunteleva ja hyödyntävä organisaatio

4. Hyvinvoiva henkilöstö

SAVONLINNAN PROFIILI

ETELÄ-SAVON ELINKEINORAKENTEEN PROFIILI

Yritysrakenne maakunnassa on **pk-yritysvaltainen** ja yrittäjien osuus työllisistä maan toiseksi korkein. **Maa- ja metsätalouden** osuus elinkeinorakenteesta on suurempi kuin koko maassa keskimäärin. **Maatalouden investoinnit** ovat lisääntyneet. **Bruttokantorahatulot** ovat maan korkeimmat, mutta suhdannetilanteen myötä hakkuut ovat vähenemässä.

Teollisuuden toimialoista Etelä-Savossa vahvimpia ovat metsäklusteriin kytkeytyvät **puutuoteteollisuus ja teknologiateollisuus**. **Palvelualat** on maakunnan **suurin työllistäjä**, joilla yli kaksi kolmannesta työllisistä toimii. **Matkailu** on kasvava vientiala ja sen osuus BKT:sta on Etelä-Savossa muuta maata korkeampi.

SAVONLINNAN YRITYSTEN PROFILOINTI MAAKUNTASTRATEGIAN KÄRKIEN PERUSTEELLA)

Savonlinnan yrityksiä **metsä-vesi-ruoka** teemoissa

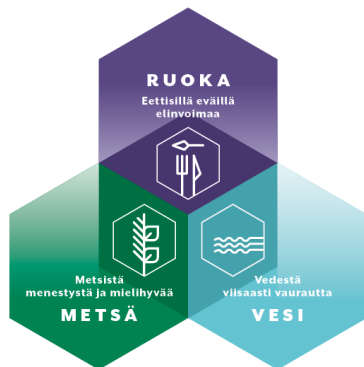

Lähde: Yritys- ja toimipaikkarekisteri (Tilastokeskus), Taloustutka. Mitä isompi teksti sitä enemmän työpaikkoja.

Voisimmeko tehdä jotain paremmin, yhdessä?

ETELÄ-SAVO – SAIMAAN MAAKUNTA
LUO KASVUNSA KOLMELLE KÄRJELLE

STRATEGIAN KÄRKIVALINNAT

KÄRKIVALINNOJA TUKEVA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Yhteiset tavoitteet?

Yhteiset kehittämisen kokonaisuudet ?

Yhteiset kärkihankkeet?

Yhdessä sovittu toimintatapa?

Maakuntastrategian vesi-metsä-ruoka kehittämiskokonaisuuksia

Vesiteeman osaamis- ja kehittämiskokonaisuuksia (LUT, XAMK, EcoSairila, Kulttuuripääkaupunki hanke, (luonto)matkailu, Geopark...)

Metsäteeman osaamis- ja kehittämiskokonaisuuksia (XAMK, Kuitulaboratorio...)

Ruokateeman osaamis- ja kehittämiskokonaisuuksia (Luomuinstituutti, D.O. Saimaa...)

Läpileikkaavana teemana digitalisaatio (Mikkelin Memory Campus...)

Kärkiä tukeva toimintaympäristö/saavutettavuus (Kumppanuudella kehittyvä Viitoskäytävä...)

...

Maakuntastrategien kärkien toteutuminen rakennerahastohankkeiden näkökulmasta

Metsä

- Etelä-Savon metsien puuston **kokonaistilavuus** (184 milj. m³) on **kasvanut** 4 milj. kuutiometriä verrattuna edelliseen valtakunnan metsien inventointiin
- Vuosina 2017 ja 2018 puuston **poistuma on ollut kasvua suurempi**. Taustalla ovat hyvä puun kysyntä ja metsäteollisuuden investointien vaikutukset.
- Pidemmällä aikavälillä tarkastellen poistuma on ollut 1970-luvulta vuoteen 2017 kasvua huomattavasti pienempi.
- **Bruttokantorahatuloissa uusi ennätys v. 2018, lähes 330 milj. euroa** (pääosin yksityismetsänomistajien tekemää puukauppaa). **Kasvua** edellisvuoteen oli **22 %**. Lisäksi puunkorjuun, kuljetuksen ja metsänhoito / perusparannustöiden liikevaihto n. 150 milj. € (v. 2017).
- Metsäsektori **työllisti** Etelä-Savossa vuonna 2016 kaikkiaan **4 758 henkilöä**. Etelä-Savon työllisten määrä puuteollisuudessa ja metsätaloudessa on vuosikymmenen aikana pienentynyt, mutta tuotosmäärät selvästi kasvaneet.
- Metsien hyvinvointikäyttö on lisääntynyt kansallispuistojen käyntimääriä tarkastelemalla.

Merkittäviä rahoitusteemoja: Kuitulaboratorio, EcoSairila, bionalouden investoinnit, uusiutuva energia, uusien puutuotteiden ja käyttömuotojen kehitys

Ruoka

- Ruokasektorilla on **miltei 2 800 toimipaikkaa ja työllistävä vaikutus on arviolta lähes 5 000 htv**. Kaikkiaan joka viides (21 %) toimipaikka sijoittuu Etelä-Savossa ruokasektorille ja noin joka kuudes työskentelee ruokasektorilla (huom, yritysten henkilöstöstä).
- **Ruokasektorin liikevaihto on kasvanut**. Sektorin yhteenlaskettu **liikevaihto oli vuonna 2017 noin 930 miljoonaa euroa**, kun se edellisenä vuonna oli n. 902 miljoonaa euroa.
- Maakunnan ruokasektori on **erikoistunut**. Etelä-Savossa on valtakunnallisesti merkittäviä pars- ja kiinankaalin, rapean keräsalatin, luomuporkkanan ja -sipulin tuotannon keskittymiä sekä jalostustoimintaa.
- Luomutilojen määrä on kasvanut ja samoin luomutuotantoala. Etelä-Savon luomutuotantoalan osuus koko käytössä olevasta maatalousmaasta on vuonna 2019 n. 17,4 % ja vn:n tavoite vuodelle 2020 tultaneen saavuttamaan.
- Merkittäviä rahoitusteemoja: luomuinstituutti, tryffelikeskuksen kehittämistoiminnot, Grune Woche, D.O. Saimaa, ruokaturvallisuus

Vesi

- Järvien **pintavesien tila on parantunut**. 97 % erinomaisessa tai hyvässä tilassa.
- Etelä-Savossa edelleen **toiseksi eniten vapaa-ajan asuntoja** heti Varsinais-Suomen jälkeen. Maakunta on toisena myös lomakiinteistöjen kauppamäärällä mitattuna. Kauppamäärät ovat kasvussa.
- **Rakennuslupamäärissä kuitenkin merkittävä pudotus**. Mikkeliä lukuun ottamatta muissa kunnissa uusien vapaa-ajan asuntojen lupamäärät ovat vakiasuntoja suuremmat. Myös hinnat tulleet alaspäin.
- **Matkailun yöpymismäärät ovat olleet laskussa**. Maatilojen matkailutulot puolestaan kasvussa.
- Merkittäviä rahoitusteemoja: puhtaan veden teknologiat ja kiertotalous, Geopark, Savonlinnan kulttuuripääkaupunki –hanke, kaivosvesien puhdistuksen menetelmät. Lisäksi maakuntaliiton kestävän kehityksen lupaus sekä sitoutuminen Järvi-Suomen peruskirjaan.

Voisimmeko tehdä jotain paremmin, yhdessä?

Alustavia kunta-keke kierroksella esille nousseita mahdollisia yhteisiä kehittämiskokonaisuuksia:

- Saavutettavuus (ml tietoliikenne), matkailu, (keskus)taajamien elinvoima ja kehittäminen (ml satamat, tyhjät tilat...), monipaikkaisuus/loma-asuminen sekä elinkeinojen ja yritystoiminnan edistäminen, lapsiperheisiin panostaminen (turvallisuus, palvelut, viihtyisyys..)...
- Selvitys tonttien ja tilojen kysynnästä ja tarjonnasta
 - useimmissa kunnissa hyvä käsitys/tieto rakentamattomista tonteista taajamissa
 - hyvin harvassa kunnassa tarkempaa tietoa/kokonaiskuvaa rantatonteista
 - harvassa kunnassa selvitetty infran korjausvelka
 - useissa kunnissa oman rak.kannan kunto selvitetty
 - kuntien maankäytössä on pienet resurssit

SAVONLINNAN JA MAAKUNNAN KEHITTÄMISEN YHTEISET PAINOPISTEET JA KÄRJET

Yhteiset painopisteet (kehittämiskokonaisuudet)

- Kulttuuriin, luontoon ja hyvinvointiin pohjautuva matkailun, asumisen ja yritystoiminnan kehittämiskokonaisuus
- Biotalouden TKI-toiminta
- Saimaan matkailun kehittäminen

Kärkihankkeet

- Pietari-Parikkala-Etelä-Savo kehityskäytävä
- Teknologiapuisto Nohevan vahvistaminen
- Saimaan luontomatkailun kehittäminen
- Saimaa Unescon maailman perintökohteeksi
- Savonlinna Euroopan kulttuuripääkaupungiksi

Valtakunnallinen, Itä-Suomen ja maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnittelu

- Luonnos maakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta kehittämistoimenpiteistä sekä luonnos tavoitteellisesta tietoliikenneverkosta ovat tulossa kuntiin kommenteille.
- Nämä kehittämistoimenpiteet ovat tärkeä lisä kunta- ja maakuntakehityksen yhteen sovittamiseen ja yhteisiin kehittämiskokonaisuuksiin
- Ne luovat osaltaan uutta tietopohjaa ja perusteita keskustelulle vetovoimaisen ja kestäväen toimintaympäristön ja monipaikkaisuuden kehittämiseksi kunta- ja maakuntatasolla

Kuvassa Savonlinnan tavoitteellinen tietoliikenneverkko, luonnos

